

آزمون از ۳ از

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش دهم - مرحله سوم (۱۳۹۷/۹/۳۰)

ادبیات و علوم انسانی (دهم)

کارنامه آزمون، عصر روز بروگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی sanjesheducationgroup@yahoo.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

فارسی (۱) و نگارش (۱)

۱. گزینه ۱ درست است.
وقب: هر فرورفتگی اندام مثل گودی چشم / غarb: میان دو کتف / حقارت: پستی
  ۲. گزینه ۲ درست است.
مرفه: راحت و آسوده
  ۳. گزینه ۳ درست است.
اهلیت: شایستگی، لیاقت / خودرو: خود رأی، خود سر، لجوج / تکریم: گرامی داشت دانگ: بخش، یک ششم چیزی
  ۴. گزینه ۱ درست است.
خواری غلط است و باید «خاری» (تبیغ) نوشته شود.
  ۵. گزینه ۱ درست است.
در بیت ۱ «غالب» باید به شکل «قالب» نوشته شود. به معنی شکل و هیئت
  ۶. گزینه ۲ درست است.
سیاستنامه از خواجه نظام‌الملک طوسی است.
  ۷. گزینه ۳ درست است.
سفرنامه‌ها یا خاطره نگاشتها در حقیقت، بخشی از «زندگی‌نامه» هستند.
  ۸. گزینه ۴ درست است.
از کل به جزء حرکت می‌کنیم ته از جزء به کل.
  ۹. گزینه ۱ درست است.
ضربالمثل و بیت ۱ می‌گویند اگر چیزی ثابت بماند خوار و پست می‌شود، پس همیشه باید در حرکت بود.
  ۱۰. گزینه ۲ درست است.
مخیر بکنند $\leftarrow$ مرا مختار بکنند. جایه‌جایی صورت نگرفته است. در ایات دیگر: سپهر به تو مهلت دهد / هاتف غیب به من / غم $\leftarrow$ اگر غم خون جگر من را (توضیحات با توجه به صفحه ۵۱ ارائه شده است).
  ۱۱. گزینه ۳ درست است.
روسیاهی: وندی - مرکب / تیرگی: وندی / روشنگر: وندی / رهبر: مرکب
  ۱۲. گزینه ۴ درست است.
در بیت ۴ هر دو «واو» عطف است ولی در گزینه‌های دیگر هم عطف آمده هم ربط.
  ۱۳. گزینه ۱ درست است.
پرده را بساز؛ پرده مفعول / بی‌اجل: قید / چه چیز را سراید (ترانه را؛ مفعول)
  ۱۴. گزینه ۲ درست است.
در بیت ۲ «ک» نشانه شفقت و ترحم است ولی در ایات دیگر نشانه تقليل است.
  ۱۵. گزینه ۳ درست است.
در بیت ۲ «بوی» ایهام دارد (۱- رایحه -۲- آرزو) / بیت ۱ «بینوا» (۱- بی‌چیز و فقیر -۲- بی‌صدای) / بیت ۴ «مهر» ایهام دارد (۱- محبت، عشق -۲- خورشید)
  ۱۶. گزینه ۴ درست است.
بیت ۴ تشبيه ندارد. چو در این بیت به معنی وقتی که است.
  ۱۷. گزینه ۱ درست است.
بیت ۳: چمن، مجاز از باغ / بیت ۱: آتش، استعاره از عشق / بیت ۲: باد به دست داشتن کنایه از بی‌ثمر بودن و دست خالی بودن.
  ۱۸. گزینه ۲ درست است.
لعل: استعاره از لب / چشم مست: تشخیص / میگون و جام غم: تشبيه، واج آرایی در واج «م» و «کسره اضافه $\leftarrow$ »
  ۱۹. گزینه ۳ درست است.
بیت سؤال و ایات دیگر به بی‌وفایی معشوق اشاره دارند ولی بیت «۲» از زلف معشوق که دام عاشق است، سخن می‌گوید.
- عبارت سؤال و بیت ۳ به این مفهوم اشاره دارند که اسرار الهی نباید فاش بشود و نباید آن را به نامحرم گفت.

۲۰. گزینه ۴ درست است.
عبارت سؤال و ابیات ۳، ۲ و ۱ به غم غریت اشاره می‌کند ولی در بیت ۴ به غریت بندۀ در این جهان که به خدا پناه برده سخن به میان آمده است.
۲۱. گزینه ۱ درست است.
عبارت و بیت ۱ به مفهوم «افتادگی و تواضع» اشاره دارد.
۲۲. گزینه ۲ درست است.
عبارت سؤال و ابیات ۱، ۳ و ۴ به گذشت روزگار و امیدواری به روزهای خوش اشاره می‌کند.
۲۳. گزینه ۳ درست است.
مصراع مورد سؤال و ابیات ۱، ۲ و ۴ می‌گویند: که عاشق هرگز نصیحت قبول نمی‌کند ولی بیت ۳ می‌گوید: پند پیران را بشنو که به نفع توست.
۲۴. گزینه ۴ درست است.
عبارت سؤال و ابیات ۱، ۲ و ۳ به «پرهیز از عیب گرفتن دیگران» اشاره می‌کنند ولی بیت ۴ می‌گوید: خداوند ستارالعیوب است.
۲۵. گزینه ۱ درست است.
بیت سؤال و ۱ به عالم بودن خدا به آشکارا و پنهان اشاره دارد.

عربی، زبان قرآن (۱)

۲۶. گزینه ۱ درست است.
خطاهای بهترتیب: همان، بادهایی، ابرها، بادها - بادی، ابرهایی - ابر
۲۷. گزینه ۴ درست است.
خطاهای بهترتیب: قومی، که، آنجا - ضمیر اضافه «ه» در «قومه» لحاظ نشده، بسر برده است - ارسال کردیم
۲۸. گزینه ۲ درست است.
خطاهای بهترتیب: گروه تحقیق (تفاوت ساختار) - داشمند، «هذه» در ترجمه لحاظ نشده - جستجو نمودن آن (تفاوت ساختار)
۲۹. گزینه ۴ درست است.
خطاهای بهترتیب: شما از هموطنانی که ... (تفاوت ساختار)، مکان نامناسبی - هر جایی، پرت نمی‌کنید - زیاله‌هایشان، نخواهد اندادخت.
۳۰. گزینه ۳ درست است.
خطاهای بهترتیب: در آمریکای .... است (تفاوت ساختار)، که کسانی .... (تفاوت ساختار) - پدیده .... است (تفاوت ساختار) - پدیده‌ای، به نام
۳۱. گزینه ۳ درست است.
خطاهای بهترتیب: آن، طبیعت - طبیعت، آن را، (ضمیر اضافی «ه» در «یتباولونه» لحاظ نشده)
۳۲. گزینه ۴ درست است.
خطاهای بهترتیب: استفاده می‌کنی - سفر کرده‌ایم - آب بدن ... (تفاوت ساختار)
۳۳. گزینه ۱ درست است.
این (ص: آن)، حقیقت (ص: حقیقی)
۳۴. گزینه ۲ درست است.
خطاهای بهترتیب: گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ (همگی تفاوت ساختار دارند)
۳۵. گزینه ۱ درست است.
خطاهای بهترتیب: ظاهره ... (تفاوت ساختار) - حیر (ص: حیرت)
۳۶. گزینه ۴ درست است.
سبعون (ص: سیعون) - عشرين (ص: عشرين)
۳۷. گزینه ۲ درست است.
أنفتح (ص: إفتح)
۳۸. گزینه ۱ درست است.
خطاهای بهترتیب: من الأعداد الأصلية (ص: من الاعداد التربیتیة) - مضاف إلى «الأول» (ص: موصوف لـ «الاول») - مضاف إليه للمضاف «جائزه» (ص: صفة للموصوف «جائزه»)

۳۹. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب: مفرده: سمکة، مؤنث (ص: مفرد: سمک، مؤنث) – لازم (ص: متعدّ) – مصدر من فعل مزيد (ص: مصدر من فعل مجرد)

۴۰. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب: مضaf (ص: موصوف) – مضaf إلى «الفارسية» (ص: مضاف إلى ضمير «هـ») – صفة للموصوف ضمير «هـ» (ص: صفة للموصوف «ترجمة»)

۴۱. گزینه ۴ درست است.

با توجه به عبارت متن «تحتاج الطيور ... فيها» این گزینه درست است.

۴۲. گزینه ۳ درست است.

با توجه به عبارت متن «هذه الأماكن ... أطراف الأنهار» این گزینه درست است.

۴۳. گزینه ۴ درست است.

با توجه به عبارت در آن وجود ندارد.

۴۴. گزینه ۳ درست است.

با توجه به معنی (پنج پرتوال و یک انار وجود دارد و نه مهمان دارم، پذیرایی آنها بر من واجب است) این گزینه درست است.

۴۵. گزینه ۴ درست است.

با توجه به معنی عبارت (ایشان در شب پنج شنبه رأس ساعت نه یک ربع کم مناجات می‌کنند) این گزینه درست است.

۴۶. گزینه ۴ درست است.

در این گزینه کلمات متضاد نیامده ولی در گزینه‌های دیگر کلمات «الليل و النهار» – «unglean و مفتوح» – «بدأت و انتهیت» با هم تضاد دارند.

۴۷. گزینه ۲ درست است.

با توجه به معنی عبارت (بادی شدید است که آبهای دریاهای را بالا نمی‌برد) این گزینه درست نیست.

۴۸. گزینه ۱ درست است.

جز این گزینه کلمات «اختبار، إطفاء، احتفال» در گزینه‌های دیگر مصدر از فعل‌های مزید هستند.

۴۹. گزینه ۲ درست است.

جز این گزینه در گزینه‌های دیگر «المناظر، مشهودات - الكاتب، مكتوب - شاهد، مشهودات» اسم فاعل و مفعول هر دو آمده‌اند.

۵۰. گزینه ۲ درست است.

جز این گزینه، فعلهای گزینه‌های دیگر (أرسل، نلاحظ، يكشفون) متعدد هستند.

دین و زندگی (۱)

۵۱. گزینه ۲ درست است.

پیام آیه ۱۸ سوره اسراء، در ارتباط با رسیدن به معیارهای انتخاب هدف می‌باشد.

۵۲. گزینه ۲ درست است.

ترجمه آیه ۱۳۸ سوره بقره: رنگ خدایی بپذیرید. و چه رنگی از رنگ خدایی بهتر است.

۵۳. گزینه ۴ درست است.

ترجمه آیه: و منی گویند: اگر ما گوش شنوا داشتیم یا تعقل می‌کردیم، در میان دوزخیان نبودیم.

۵۴. گزینه ۱ درست است.

ترجمه آیه: سوگند به نفس و آن که سامانش بخشید. آن گاه بدکاری‌ها و تقوایش را به او الهام کرد.

۵۵. گزینه ۱ درست است.

علاوه بر این سرمایه‌های بزرگ (دروني) خداوند، پیامبران و پیشوایان پاک و دلسوزی را همراه با کتاب راهنمای برای ما فرستاد تا راه سعادت را به ما نشان دهند.

۵۶. گزینه ۳ درست است.

ترجمه آیه: شیطان می‌خواهد به وسیله شراب و قمار، در میان شما عداوت و کینه ایجاد کند و شما را از یاد خدا و نیاز بازدارد.

۵۷. گزینه ۴ درست است.

در این درس به خود حقیقی که همان حقیقتی برتر و فراتر از جسم مادی است پرداخته می‌شود.

۵۸. گزینه ۱ درست است.

هر کس درک روشنی از «خود» دارد، در اثبات وجود چیزی که از آن تعبیر به «من» می‌کند به هیچ گونه استدلالی احتیاج ندارد.

۵۹. گزینه ۲ درست است.

اگر شخصیت یا «من» انسان وابسته به جسم او باشد، باید در دوران عمر بارها عوض شده باشد. در صورتی که چنین نیست. و هر کس این را در خود می‌باید که همواره خودش بوده است.

۶۰. گزینه ۴ درست است.

گروهی وجود جهان پس از مرگ را انکار می‌کنند و با فرا رسیدن مرگ انسان و متلاشی شدن جسم، پرونده او را برای همیشه می‌بندند. همچنین آیات مربوط به آفرینش انسان نشان می‌دهد که انسان دارای دو بعد جسمانی و روحانی است.

۶۱. گزینه ۲ درست است.

برخی انسان‌ها قسمت‌هایی از بدن خود را در حادثه‌ای از دست می‌دهند، اما نه خودشان و نه دیگران احساس نمی‌کنند که از هویت و «من» او کم شده باشد.

۶۲. گزینه ۳ درست است.

انسان در رؤیای صادقه، از ظرف زمان و مکان خود خارج می‌شود و به زمانی در گذشته و یا در آینده می‌رود.

۶۳. گزینه ۲ درست است.

بعد غیرجسمانی یا همان «روح» به ما توانایی انتخاب و تصمیم‌گیری و تفکر و اندیشه می‌بخشد و فضیلت‌ها و رذیلت‌های اخلاقی را کسب می‌کند.

۶۴. گزینه ۳ درست است.

خروج از مکان و زمان خود و رفتن به زمانی در گذشته و آینده در رؤیای صادقه اتفاق می‌افتد.

۶۵. گزینه ۴ درست است.

از پیامبر خدا(ص) پرسیدند: باهوش‌ترین مؤمنان چه کسانی هستند؟ فرمود: آنان که فراوان به یاد مرگ اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند.

۶۶. گزینه ۲ درست است.

پیامبران الهی و پیروان آنان مرگ را غروبی برای جسم و طلوعی برای روح انسان می‌دانند و دنیا تنها بخش کوچکی از زندگی انسان است.

۶۷. گزینه ۴ درست است.

پیامبران الهی مرگ را پلی به حساب می‌آورند که آدمی را از یک مرحله هستی (دنیا) به هستی بالاتر (آخرت) منتقل می‌کند.

۶۸. گزینه ۱ درست است.

ترجمه آیه: این زندگی دنیا، جز سرگرمی و بازی نیست و سرای آخرت زندگی حقیقی است اگر می‌دانستند.

۶۹. گزینه ۳ درست است.

این شور و نشاط (آثار اعتقاد به معاد) به این دلیل است که انسان می‌داند هیچ یک از کارهای نیک او در آن جهان بی‌پاداش نمی‌ماند.

۷۰. گزینه ۲ درست است.

آنان (معتقدان به معاد) عقیده دارند که مرگ برای کسانی ناگوار و هولناک است که زندگی را محدود به دنیا می‌بینند.

۷۱. گزینه ۲ درست است.

نترسیدن از مرگ سبب می‌شود که دفاع از حق و مظلوم و فدایکاری در راه خدا آسان‌تر شود و شجاعت به مرحله عالی آن برسد.

۷۲. گزینه ۳ درست است.

امام حسین(ع) خطاب به پیاران خود: مرگ چیزی نیست مگر پلی که شما را از ساحل سختی‌ها به ساحل سعادت و کرامت و بهشت‌های پهناور و نعمت‌های جاوید غبور می‌دهد.

۷۳. گزینه ۲ درست است.

... وما لهم بذلك من علم إِن هُمْ إِلَّا يَظْنُونَ: (البته این سخن را از روی علم نمی‌گویند بلکه فقط ظن و خیال آنان است).

۷۴. گزینه ۱ درست است.

آیه (این زندگی دنیا، جز سرگرمی و بازی نیست) به کم ارزش بودن زندگی دنیوی و آیه (کافران گفتند: زندگی و حیاتی جز همین زندگی و حیات دنیایی ما نیست) به انکار معاد و آیه (و ما را فقط گذشت روزگار نایبود می‌کند) به انکار معاد اشاره دارد.

۷۵. گزینه ۴ درست است.

از پیامدهای مهم انکار معاد برای انسانی که بی‌نهایت طلب است و میل به جاودانگی دارد، این است که می‌کوشد راه فراموش کردن و غفلت از مرگ را پیش گیرد.

انگلیسی (۱)

بخش اول: گرامر و واژگان

۷۶. گزینه ۲ درست است.

با توجه به معنی جمله به صفت تفضیلی better نیاز است.

۷۷. گزینه ۲ درست است.

مفهوم جمله به آینده اشاره دارد.

۷۸. گزینه ۴ درست است.

ترکیب "as + adjective + as" برای بیان شباهت در آن صفت به کار می‌رود و منفی بودن جمله بیانگر عدم شباهت است.

۷۹. گزینه ۳ درست است.

با توجه به مفهوم مقایسه‌ای جمله گزینه ۳ درست است.

۸۰. گزینه ۱ درست است.

آن‌ها مردان و زنانی شجاع بودن که در طول جنگ برای کشورشان جان دادند.

۸۱. گزینه ۳ درست است.

شیر ایرانی سال‌ها پیش منقرض شد، اما نمی‌گذاریم این برای یوزپلنگ‌هایمان اتفاق بیفتد.

۸۲. گزینه ۱ درست است.

گلبلوهای سفید می‌توانند از بدمنان در مقابل میکروب‌ها دفاع کنند.

۸۳. گزینه ۲ درست است.

آب رودخانه‌ها معمولاً سردتر از آب دریاها است.

۸۴. گزینه ۴ درست است.

اگر می‌خواهی با دقیق ستاره‌ها را مطالعه کنی، شاید نیاز داشته باشی که به یک رصدخانه بروی.

۸۵. گزینه ۴ درست است.

سال گذشته ما به اسپانیا رفتیم و در انجا اوقاتی فوق العاده را سپری کردیم.

۸۶. گزینه ۳ درست است.

من با خواهرم علایق مشترک زیادی داریم. ما از جهات زیادی شبیه به هم هستیم.

۸۷. گزینه ۱ درست است.

پدر و مادرم برنامه دارند که بروند و خویشاوندانمان را ببینند اما من ترجیح می‌دهم که خانه بمانم.

۸۸. گزینه ۳ درست است.

گزینه درست یک جمله‌واره اسمی است و نباید ساختار سوالی داشته باشد.

۸۹. گزینه ۲ درست است.

ترجمه: این مایع شگفت‌انگیز هدیه‌ای بزرگ از طرف خداوند است.

۹۰. گزینه ۳ درست است.

بعد از حروف اضافه فعل به صورت "verb + ing" می‌آید.

۹۱. گزینه ۱ درست است.

در اینجا "that" به "keeping our body healthy" برمی‌گردد.

۹۲. گزینه ۲ درست است.

ترجمه: راه دیگر این است که خونمان را به کسانی که به آن احتیاج دارند اهدا کنیم.

بخش سوم: درک مطلب

۹۳. گزینه ۴ درست است.

متن عمدتاً چه چیزی را بحث می کند؟

۴- پیدا کردن یک سیاره جدید برای زندگی انسان ها

۹۴. گزینه ۳ درست است.

کدام مورد از مواردی نیست که فضاشناسان در یک سیاره به دنبال آن بگردند؟

۳- داشتن یک ماہ

۹۵. گزینه ۴ درست است.

یکی از دلایلی که اکثر سیارات شبیه به زمین نیستند این است که .....

۴- آن ها خیلی نزدیک یا خیلی دور از ستاره هایشان هستند

۹۶. گزینه ۴ درست است.

می توان از متن برداشت کرد که مشکل اصلی تبدیل کردن گلیس به یک خانه جدید برای انسان ها ..... است.

۴- فاصله آن از زمین

۹۷. گزینه ۱ درست است.

فاصله ۳۴۹۰۰ کیلومتر از زمین .....

۱- تقریباً حابی است که مشتری در آن قرار دارد

۹۸. گزینه ۳ درست است.

تمامی موارد زیر به علت ویجر ۱ کشف شده اند به جز .....

۲- اینکه محل کوچکتر از مشتری است

۹۹. گزینه ۲ درست است.

کلمه "it" در پاراگراف ۳ به ..... بر می گردد.

۲- ویجر

۱۰۰. گزینه ۱ درست است.

مشکل اصلی ویجر ۲ .....

۱- زمانی که آن اطراف اورانوس بود اتفاق افتاد

ریاضی و آمار (۱)

۱۰۱. گزینه ۳ درست است.

$$a^r(b-c) + b^r(c-a) + c^r(a-b) = a^r b - \underline{a^r c} + \underline{b^r c} - \underline{b^r a} + \underline{c^r a} - \underline{c^r b}$$

$$= ab(a-b) + c^r(a-b) + c(b^r - a^r) = ab(a-b) + c^r(a-b) - c(a-b)(a+b)$$

$$= (a-b)(ab + c^r - ac - bc) = (a-b)(b(a-c) - c(a-c))$$

$$= (a-b)(a-c)(b-c)$$

۱۰۲. گزینه ۱ درست است.

$$P = \frac{4}{9}x^4$$

$$-2 \times \frac{1}{3}x^2 \times K = -x^2 \Rightarrow \frac{1}{3}x^2 \times K = x^2 \Rightarrow K = \frac{3}{4}$$

$$Q = \left(\frac{3}{4}\right)^2 = \frac{9}{16}$$

$$K + P + Q = \frac{3}{4} + \frac{4}{9}x^4 + \frac{9}{16} = \frac{4}{9}x^4 + \frac{21}{16}$$

۱۰۳. گزینه ۴ درست است.

$$((a^r - b^r) - (a-b)) = ((a-b)(a+b) - (a-b)) = (a-b)(a+b-1)$$

$$= (a-b)(1-1) = 0$$

$$0 \times (a^r - b^r - a^r + b^r) = 0$$

۱۰۴. گزینه ۳ درست است.

$$a^r + 4ab + 4b^r - 2a - 4b - 3 = (a + 2b)^r - 2(a + 2b) - 3 \\ = (a + 2b - 3)(a + 2b + 1)$$

۱۰۵. گزینه ۱ درست است.

$$\frac{\left(1 - \frac{1}{3}\right)\left(1 + \frac{1}{3}\right)\left(1 + \frac{1}{9}\right)\left(1 + \frac{1}{81}\right)\left(1 + \frac{1}{729}\right)}{1 - \frac{1}{3}} = \frac{\left(1 - \frac{1}{729}\right)\left(1 + \frac{1}{729}\right)}{\frac{2}{3}}$$

$$= \frac{\left(1 - \frac{1}{3^{16}}\right)\left(1 + \frac{1}{3^{16}}\right)}{\frac{2}{3}} = \frac{1 - \frac{1}{3^{16}}}{\frac{2}{3}} = \frac{\frac{3^{16} - 1}{3^{16}}}{\frac{2}{3}} = \frac{3^{16} - 1}{2 \times 3^{15}}$$

۱۰۶. گزینه ۱ درست است.

$$x^a + bx^r + 4x - 8 = \frac{x^r - 17}{x+2} + \frac{1}{x+2} = \frac{x^r - 17 + 1}{x+2} = \frac{x^r - 16}{x+2} \\ = \frac{(x-2)(x+2)(x^r + 4)}{x+2} = x^r - 2x^r + 4x - 8$$

$$x^a + bx^r + 4x - 8 = x^r - 2x^r + 4x - 8 \Rightarrow \begin{cases} a = 3 \\ b = -2 \end{cases}$$

$$a + b = 3 - 2 = 1$$

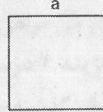
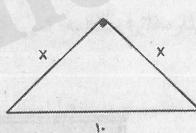
۱۰۷. گزینه ۳ درست است.

$$x^r + x^r = 100 \Rightarrow x^r = 50 \Rightarrow x = 5\sqrt{2}$$

$$= \frac{5\sqrt{2} \times 5\sqrt{2}}{2} = 25 \Rightarrow a^r = 25 \Rightarrow a = 5 \quad \text{مساحت مربع}$$

$$= 4(5) = 20 \quad \text{محیط مثلث} = 5\sqrt{2} + 5\sqrt{2} + 10 = 10(1 + \sqrt{2}) \quad \text{محیط مربع}$$

$$= \frac{10(1 + \sqrt{2})}{20} = \frac{1 + \sqrt{2}}{2} \quad \text{محیط مثلث} \quad \text{محیط مربع}$$

۱۰۸. گزینه ۳ درست است.

فرض:

اندازه ضلع مکعب = a

$$a^r = 4a \Rightarrow a^r - 4a = 0 \Rightarrow a(a^r - 4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 0 & \text{غیرقابل قبول} \\ a^r - 4 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = -2 & \text{غیرقابل قبول} \\ a = 2 & \text{قابل قبول} \end{cases} & \end{cases}$$

$$a = 2 \Rightarrow a^r = 4 \Rightarrow \text{مساحت سطح کل مکعب} = 6(4) = 24$$

۱۰۹. گزینه ۴ درست است.

$$\frac{1}{a} + \frac{1}{b} = \frac{1}{a+2} + \frac{1}{b+2} + \frac{1}{80}$$

$$\frac{1}{a} + \frac{1}{a+2} = \frac{1}{a+2} + \frac{1}{a+4} + \frac{1}{80} \Rightarrow \frac{1}{a} - \frac{1}{a+4} = \frac{1}{80} \Rightarrow \frac{a+4-a}{a(a+4)} = \frac{1}{80}$$

$$a^r + 4a - 320 = 0 \Rightarrow (a+20)(a-16) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = -20 & \text{غیرقابل قبول} \\ a = 16 & \text{قابل قبول} \end{cases} \Rightarrow b = 18$$

$$a.b = 16 \times 18 = 288$$

.110. گزینه ۴ درست است.

$$P(x) = -2x^2 + 800x - 600$$

$$P(x) = 0 \Rightarrow -2x^2 + 800x - 600 = 0 \Rightarrow x = 10$$

.111. گزینه ۲ درست است.

$$\begin{aligned} P(x) &= R(x) - C(x) = 6000x - x^2 - (360000 + 120x) \\ &= 6000x - x^2 - 360000 - 120x = -x^2 + 5880x - 360000 \end{aligned}$$

$$P(2000) = -4,000,000 + 11,760,000 - 360000 = 7,400,000$$

.112. گزینه ۲ درست است.

$$\Delta = [-(a+4)]^2 - 4(2a)(2) = 0 \Rightarrow a^2 + 8a + 16 - 16a = 0$$

$$a^2 - 8a + 16 = 0 \Rightarrow (a-4)^2 = 0 \Rightarrow a = 4$$

$$8x^2 - 8x + 2 = 0 \Rightarrow x = \frac{4 \pm \sqrt{16-16}}{8} = \frac{1}{2}$$

$$4 + \frac{1}{2} = \frac{9}{2}$$

.113. گزینه ۴ درست است.

$$a(a+2) = a + a + 2 + 1022$$

$$a^2 + 2a = 2a + 1024 \Rightarrow a^2 - 1024 = 0 \Rightarrow (a-32)(a+32) = 0 \Rightarrow a = 32$$

$$a+2 = 34$$

$$3+4=7$$

.114. گزینه ۳ درست است.

$$(2x-1-4)(2x-1+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} 2x-5 = 0 \Rightarrow x = \frac{5}{2} \\ 2x = 0 \Rightarrow x = 0 \end{cases}$$

$$\frac{5}{2} - 0 = \frac{5}{2}$$

.115. گزینه ۲ درست است.

$$\frac{(a-3)(a+4) - (4-a)(2-a)}{(2-a)(a+4)} = 3 \left(\frac{(2-a)(a+4) + 9a - 3}{3(2-a)(a+4)} \right)$$

$$\frac{a^2 + a - 12 - 8 + 8a - a^2}{(2-a)(a+4)} = \frac{8 - 2a - a^2 + 9a - 3}{(2-a)(a+4)}$$

$$7a - 20 = -a^2 + 7a + 5 \Rightarrow a^2 - 25 = 0 \Rightarrow a = \pm 5$$

$$(-5)(+5) = -25$$

اقتصاد

.116. گزینه ۴ درست است.

نزولی بودن منحنی تقاضاً بدین معناست که با افزایش قیمت یک کالا، مقدار تقاضای آن کاهش می‌یابد و در مقابل با کاهش قیمت، مقدار تقاضاً افزایش می‌یابد. در ضمن «منحنی عرضه» نشان دهنده رفتار اقتصادی «تولید کنندگان» است و شکل آن از چپ به راست «صعودی» است.

.117. گزینه ۱ درست است.

با بررسی رفتار «تولید کنندگان» به این واقعیت پی می‌بریم که با افزایش قیمت یک کالا، میزان تولید و عرضه آن افزایش می‌یابد، زیرا افزایش قیمت به معنای سود بیشتر است و این امر «تولید کنندگان» را تشویق می‌کند که بر میزان فعالیت خود بیفزایند همچنین سبب می‌شود که تولید کنندگان جدید نیز وارد میدان شوند و به امید کسب سود به فعالیت پردازنند. در نتیجه، تولید و عرضه کالا افزایش می‌یابد.

۱۱۸. گزینه ۲ درست است.

نحوه تصمیم‌گیری و اقدام «تولید کنندگان و مصرف کنندگان» و نیز واکنش آنان نسبت به تغییرات «وضعیت اقتصادی» با عنوان: «رفتار اقتصادی» شناخته می‌شود. انگیزه مصرف کنندگان از خرید کالاهای: «رفع نیاز» و انگیزه تولید کنندگان «از تولید کالاهای: «کسب سود» است.

۱۱۹. گزینه ۳ درست است.

(الف) کمبود عرضه «۱» ب) نقطه تعادلی «قیمت و مقدار C» و مازاد عرضه: «۳» است.

۱۲۰. گزینه ۳ درست است.

در بازار هر محصول، گاه تعداد «فروشنده‌گان و خریداران» به قدری زیاد است که حضور و رفتار هر یک از عرضه کنندگان و تقاضا کنندگان به نسبت کل بازار بسیار کوچک خواهد بود و عمل هیچیک از طرفین به تنها بی در شکل‌گیری قیمت، تأثیرگذار و بعبارتی «قیمت‌گذار» نیستند. این نوع بازار اقتصادی «بازار رقاتی خوانده می‌شود.

۱۲۱. گزینه ۲ درست است.

فرمول مربوطه → تولید افرادیکه در خارج اقامت دارند + تولید خارجیان مقیم کشور - تولید ناخالص داخلی = تولید ناخالص ملی
 تولید خالص ملی → هزار میلیارد ریال $1100 = 1200 - 300 + 200$
 هزینه استهلاک - تولید ناخالص ملی = تولید خالص ملی
 تولید خالص ملی → هزار میلیارد ریال $700 = 1100 - 400$ = تولید خالص ملی

۱۲۲. گزینه ۳ درست است.

این مسئله دو راه حل دارد:

$$\frac{\text{درآمد سرانه کشور A}}{\text{جمعیت}} = \frac{\text{درآمد سرانه کشور B}}{\text{جمعیت}}$$

$$\frac{\text{درآمد ملی کشور A}}{\text{جمعیت کشور B}} = \frac{\text{درآمد ملی کشور B}}{\text{جمعیت کشور A}} = \frac{\text{درآمد ملی کشور A}}{80} = \frac{\text{درآمد ملی کشور B}}{100}$$

$$\frac{\text{درآمد ملی کشور B}}{100} = \frac{100}{80} = 1,25 \rightarrow \text{درآمد ملی کشور A بیشتر است.} \rightarrow \frac{100}{80} = 1,25$$

→ فرض می‌کنیم که درآمد سرانه کشور A که مساوی «درآمد سرانه» کشور B است «d» باشد. در این صورت درآمد ملی دو کشور برابر است با:

$$\text{A: کشور A} = 80,000,000 \times a = 80,000,000a$$

$$\text{B: کشور B} = 100,000,000 \times a = 100,000,000a = \frac{100,000,000}{80,000,000} = \frac{10}{8} = \frac{5}{4} = 1,25$$

بدین ترتیب نسبت «درآمد ملی» کشور B به کشور A برابر است با ۲۵ درصد اضافی بنا بر این درآمد ملی کشور B نسبت به درآمد ملی کشور A درصد بیشتر است.

۱۲۳. گزینه ۲ درست است.

$90 - 80 = 10$ = ارزش افزوده مرحله آرد و خمیر $10 - 70 = 80$ = ارزش افزوده مرحله «گندم و آرد»
 $100 - 90 = 10$ = ارزش افزوده مرحله «خمیر و نانهای مختلف»
 میلیارد تومان $100 = 70 + 10 + 10 + 10$ = پس مجموع ارزش‌های افزوده این بخش اقتصادی

۱۲۴. گزینه ۴ درست است.

برای محاسبه میزان «تولید کل» سال: ۱۳۸۹ بحسب قیمت‌های جاری باید هم افزایش قیمت را به «تولید کل» سال: ۱۳۸۷ اضافه نماییم و هم افزایش مقدار «تولید» را بدینگونه: میزان تولید کل بحسب قیمت‌های جاری

$7500 + 750 + 150 = 8400 \rightarrow$
 چنانچه میزان «تولید کل» در سال: ۱۳۸۹ را بخواهیم بحسب «قیمت ثابت» محاسبه کنیم، باید فقط افزایش تولید «۷۵۰» را به «تولید کل» سال ۱۳۸۷ اضافه نماییم. این گونه ← «میزان تولید کل» بحسب قیمت ثابت « $750 + 750 = 8250$ » → البته این مورد برای اطلاع اضافی بوده و خواسته سوال نبوده است.

۱۲۵. گزینه ۱ درست است.

میزان تولید کل بحسب قیمت‌های جاری هزار میلیارد ریال $7000 + 2500 + 2000 = 11500$
 میزان تولید کل بحسب قیمت ثابت هزار میلیارد ریال $7000 + 2000 = 9000$

میزان تولید کل در سال «پایه» $\rightarrow$ ۷۰۰۰ هزار میلیارد ریال
 افزایش قیمت‌ها $\rightarrow$ ۲۵۰۰ هزار میلیارد ریال
 افزایش «مقدار تولید» $\rightarrow$ ۲۰۰۰ هزار میلیارد ریال
۱۲۶. گزینه ۱ درست است.

در طی زمان مشکلات مبتلا به جوامع دوره «مبادله کالا با کالا» یا «تهاتری» عبارت بود از: (الف) عدم تمایل هم‌زمان دو طرف مبادله ب نبودن معیار سنجش ارزش. (ج) نبود وسیله پس انداز فردی. مجموعه‌ای از این مشکلات موجب شد بشر در صدد یافتن راه حلی باشد که با استفاده از آن بتواند عاملاتش را راحت‌تر انجام دهد آنان به تجربه دریافتند بعضی از کالاها بدليل با دوام بودن، فاسد نشدنی بودن و قابل تقسیم به تکه‌های کوچک شدن پر طرفدار و مشتریان بیشتری دارند البته در هر منطقه این کالاها فرق می‌کرد. این کالاها به عنوان «اولین پول» مورد استفاده قرار گرفتند.

۱۲۷. گزینه ۱ درست است.

گاهی برخی از صرافان و بازرگانان نمی‌توانستند سکه‌هایی را که طبق رسید موظف به پرداخت آنها بودند به صاحبانشان برگردانند. بی‌مبالغه و یا سوء استفاده برخی از صرافان از اعتماد مردم «یا تعداد زیاد انواع رسیدها و صرافی‌ها که آشنایی و اعتبار سنجی آنها را برای مردم سخت گردید بود موجب شد که دولتها برای جلوگیری از بروز این گونه مشکلات بنناچار چاپ و انتشار اسکناس را بر عهده گرفتند. فکر سپردن نشر پول به «بانک مرکزی» ازینجا شکل گرفت.

۱۲۸. گزینه ۲ درست است.

وقتی فردی کالایی را می‌فرمود، بابت آن پول دریافت می‌کند و به وسیله پول دریافتی، می‌تواند کالای مورد نیاز خود را بخرد. افراد در مبادلات خود پول را می‌پذیرند، زیرا می‌دانند که دیگران نیز هنگام فروش کالاها یا خدمات خود آنرا خواهند پذیرفت. نقش اصلی پول در مبادلات تسهیل «مبادله» است.

۱۲۹. گزینه ۴ درست است.

در صورتیکه پول بتواند «حفظ ارزش» کند، می‌تواند وسیله مناسبی برای پرداخت‌های آینده یا آتی نیز باشد. این وظیفه پول در روزگار ما کاملاً محسوس است زیرا بیشتر معاملات تجاری در مقابل پرداخت‌های آینده صورت می‌گیرد. خرید اقساطی و رد و بدل کردن حواله‌های بانکی از همین نوع است.

۱۳۰. گزینه ۳ درست است.

هر چه «حجم پول» نسبت به «تولید» جامعه کمتر باشد، «قدرت خرید پول» بیشتر می‌شود زیرا یکی از دلایل کاهش «قدرت خرید پول» حجم زیاد پول نسبت به «تولید» در یک جامعه است. چون «قدرت خرید پول» به سطح عمومی قیمت‌ها بستگی دارد، به بیان دیگر، هر چه سطح عمومی قیمت افزایش یابد، قدرت خرید پول کاهش می‌یابد و برعکس گاهی علت «تورم» نایابری «عرضه و تقاضای کل» در جامعه است این فرونوی تقاضا بر عرضه به صورت افزایش قیمت‌ها بروز می‌کند.

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۳۱. گزینه ۲ درست است.

ادبیات با بهره‌گیری از شگردهای هنری، چون تشبیه، استعاره، مجاز... به زبان نقش هنری می‌بخشد.

۱۳۲. گزینه ۳ درست است.

در گ۳، سخن گفتن به اقتضای حال شنونده و جایگاه مخاطب یعنی هر سخن جایی و هر نکته مقامی دارد، مربوط به علم «بلاغت» است نه فصاحت.

۱۳۳. گزینه ۴ درست است.

عبارت گزینه ۴، هدف زبان یعنی ارتباط و پیامرسانی را بیان می‌دارد. سایر عبارات، خیال‌انگیز و ادبی است و مفهوم ادبیات را دربردارد.

۱۳۴. گزینه ۳ درست است.

ایيات متن سؤال بیانگر عروج ملکوتی جان باختگانی است که با خوش‌بینی تمام غم عشق را خریدار شدند. از نظر فکری گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ درست است. گزینه ۳ نادرست است.

۱۳۵. گزینه ۱ درست است.

سطح نحوی یا دستوری مربوط به قلمرو زبانی است و سطح آوایی یا موسیقایی مربوط به قلمرو ادبی.

۱۳۶. گزینه ۱ درست است.

واژگان بیت گزینه ۱ تماماً ساده است. در گ۲: توانایی، خورش، پرورش، گ۳: دانه، صاحبدل، بی‌دانش، گ۴: گفتار، واژه‌های غیر ساده هستند.

۱۳۷. گزینه ۲ درست است.

گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ در قلمرو زبانی جای دارند، گ۲ در قلمرو فکری.

۱۳۸. گزینه ۲ درست است.

منظور از واژه‌های کهن، واژه‌هایی است که امروزه کاربرد ندارند؛ مانند، سوفار (گ۱) برگستان (گ۳) گازر (گ۴)

۱۳۹. گزینه ۳ درست است.

با توجه به لحن و مفهوم و کاربرد واژگان، ایات سؤال در نوع ادبیات حماسی جای می‌گیرد.

۱۴۰. گزینه ۴ درست است.

ایات ۱، ۲ و ۳ مفهوم غنیمتی دارند. بیت گزینه ۴ با داشتن مفاهیم کنایی، ذهنی است.

۱۴۱. گزینه ۴ درست است.

در بیت گزینه ۴، آرایه‌های تشییه (خرمن شادی - دام غم) کنایه (به بُوی دانه نشستن) تضاد (شادی، غم) وجود دارد.

۱۴۲. گزینه ۱ درست است.

در بیت گزینه ۱، دو تشییه وجود دارد؛ در سایر ایات سه مورد

گ: حیات جاودان مانند خضر حاصل می‌شد - می مانند آب حیات بود ۲ مورد

گ: قد سرو آسا - جوبیار دیده - خیال او مانند سرو بوستانی بود ۳ مورد

گ: مانند خضر زنده دلم - عشق مانند آب حیات است - مانند نوح نوحه گرم ۳ مورد

گ: جهان مانند روز بود - شمع رخسار - رخسارش مانند چراغ آسمان بود ۳ مورد

۱۴۳. گزینه ۳ درست است.

از بیت سؤال مفهوم مناعت طبع دریافت می‌شود.

۱۴۴. گزینه ۲ درست است.

در بیت گزینه ۲، مثل وجود ندارد. آرایه مقابل دیگر ایات درست است.

۱۴۵. گزینه ۴ درست است.

در بیت گزینه ۱: پروانه - پروانه گ ۲: غیرت - غیرت گ ۳: بو - بو، جناس تام است.

۱۴۶. گزینه ۳ درست است.

از ایات گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ مفهوم عدم تعلق دنیابی دریافت می‌شود بدین صورت که انسان نباید، دل به دنیابی بپندد که جز آسیب و رنج و بی‌قراری و ضرر، فایده‌ای ندارد.

۱۴۷. گزینه ۱ درست است.

لحن خوانش بیت گزینه ۱ عاطفی است نه گزارشی، لحن سایر ایات درست است.

۱۴۸. گزینه ۲ درست است.

کتاب اوستا را موبدان برای اجرای مراسم دینی، از حفظ می‌خوانند؛ تا اینکه سرانجام در دوره ساسانی، آن را به نگارش درآورند.

۱۴۹. گزینه ۳ درست است.

آثاری که به زبان پهلوی تأثیف شده، بیشتر آثار دینی زردشتی است؛ حتی رساله‌های کوچک غیردینی مانند «یادگار زریان» نیز رنگ دینی دارند.

۱۵۰. گزینه ۴ درست است.

در گزینه ۴ نظامی و سنتی سخنواران قرن چهارم نیستند.

۱۵۱. گزینه ۱ درست است.

کتاب شاهنامه ابورضوه بیشتر عده‌ای از دانشوران خراسان نوشته شد. موضوع این کتاب تاریخ گذشته ایران است.

۱۵۲. گزینه ۴ درست است.

شعر حکمی و اندرزی (تعلیمی) در قرن چهارم و اوایل پنجم (دوره سامانی و غرنوی) به وجود آمد و در دوره سلجوقی به پختگی رسید.

۱۵۳. گزینه ۱ درست است.

نشر دوره سامانی ساده و روان است و بیشتر به موضوع‌های حماسی، ملی و تاریخی توجه دارد.

۱۵۴. گزینه ۲ درست است.

«تاریخ الرسل و الملوك» یا تاریخ طبری به زبان عربی و به دست محمد بن جریر طبری نوشته شده است.

۱۵۵. گزینه ۲ درست است.

شعر غنایی در قرن چهارم با دو شاعر مشهور، رودکی و شهید بلخی، قوت و استحکام یافت.

تاریخ (۱)

۱۵۶. گزینه ۲ درست است.

مردمان بین‌النهرین و مصریان باستان از پیشگامان تنظیم و تدوین گاهشماری بودند. در بین‌النهرین به خصوص در میان بابلی‌ها گاهشماری «خورشید قمری» رایج بود که سال آن ۱۲ و ماه قمری ۳۰ یا ۲۹ روز بود از آنجایی که سال قمری ۳۵۴ شب‌نه روز و سال خورشیدی ۳۶۵ روز و یک چهارم شب‌نه روز است، برای رفع این اختلاف، هر سه سال، یک ماه به سال می‌افزودند.

۱۵۷. گزینه ۱ درست است.

کاوش‌های باستان‌شناسی در اوایل سده بیستم نشان داد که در حدود ۵ هزارسال پیش، تمدن پیشترفتایی در کنار رود سند وجود داشته است. باستان‌شناسان پس از سال‌ها حفاری و کاوش، بقایای شهر بزرگ و پر جمعیت مون亨جو دارو و هاراپا را که در پاکستان امروزی واقع است، کشف کردند. در فاصله بین این دو شهر باستانی نیز دههای سکونتگاه کوچکتر، از خاک بیرون آورده شد.

۱۵۸. گزینه ۳ درست است.

موزه‌ها، مهم‌ترین مکان گردآوری، نگهداری، مرمت، مطالعه و نمایش آثار باستانی هستند. موزه ایران باستان از جمله بزرگ‌ترین موزه ایران است که آثار باستانی ارزشمندی در آن حفظ و به نمایش گذاشده شده است «همچنین بسیاری از آثار باستانی گران‌بهای ایران، زینت بخش موزه‌های متعدد کشورهای جهان به خصوص موزه‌های لوور در پاریس، بریتانیا در لندن، آرمیتاژ در سن پترزبورگ روسیه و متروپولیتن در نیویورک هستند.

۱۵۹. گزینه ۴ درست است.

بشر مسیر طولانی و مراحل مختلفی را پشت سر گذاشت تا به تمدن رسید. باستان‌شناسان مراحل زندگی انسان‌های پیش از تاریخ را بر اساس نوع اقتصاد معیشتی و ایزازهای متناسب با آن به دوره گردآوری خوارک و دوره تولید خوارک تقسیم کردند. شواهد باستان‌شناسی دلالت بر آن دارد که نخستین انسان‌وارهای حدود ۴ میلیون سال پیش در علفزارهای آفریقا می‌زیستند و بعدها گروههایی از آنان به اروپا و آسیا کوچ کردند.

۱۶۰. گزینه ۲ درست است.

مهتمترین اثر بر جا مانده در برجا عقاید آریائیان هند، سرودهایی در ستایش آفرینش و خدایان با عنوان «وداها» است. کهن‌ترین بخش و داده «ریگ ودا» نام دارد که به زبان سانسکریت، زبان آریایی‌های هند بود، سروده شده است. به مرور زمان، آینین پیچیده‌های در هند پذید آمد که به آینین برهممنی مشهور شد. این آینین به خدایان متعددی که در دادها ستایش شده بودند، باور داشت. وظیفه حفظ سرودهای و دادها از گزند فراموشی، تعلیم آموزه‌های دینی و اجرای آداب مذهبی بر عهده افرادی بود که به «برهمن» شهرت داشتند.

۱۶۱. گزینه ۳ درست است.

اسکندر مقدونی پس از آنکه حکومت هخامنشیان را برانداخت، بخش‌های وسیعی از هند را فتح کرد. با انتشار خبر مرگ اسکندر، یکی از فرماندهان هندی به نام چندراؤپیتا بر ضد یونانیان سر به شورش برداشت او با اطاعت در آوردن شماری از حاکمان محلی شمال هند، سلسله موریا را بنیان گذاشت. حکومت «موریا» در دوران فرمانروایی «آشوکا» به اوج قدرت رسید و قلمرو خود را به سرتاسر هند به جز قسمت‌های جنوبی آن گسترش داد.

۱۶۲. گزینه ۴ درست است.

در میان تمدن‌های نخستین، تمدن چین به سبب موقعیت ویژه جغرافیایی خود، کمتر تحت تأثیر و نفوذ خارجی بوده است. چینیان زمانی با هند و ایران ارتباط برقرار کردند که فرهنگ و هنر آنان شکوفا شده و ویژگی خاص خود را پیدا کرده بود. چین نیز مانند سومر و مصر، در آغاز شامل چندین دولت - شهر بود که بر هر قسمت از آن، جنگاورانی حکومت می‌کردند. به تدریج حاکمان محلی تحت فرمان یک دودمان قرار گرفتند و سلسله‌های حکومتی در این سرزمین به وجود آمد.

۱۶۳. گزینه ۱ درست است.

یکی از اقدامات مؤثر حکومت هان که به سنتی ماندگار در تاریخ چین تبدیل شد، انتخاب مأموران دولتی بر پایه اصول و تعليمات کنفوتسیوس بود. در چارچوب این اصول، افراد بر اساس توانمندی و شایستگی‌های خویش و نه بر مبنای ثروت و وابستگی‌های خانوادگی به خدمت گرفته می‌شدند. از این رو، کسانی که داوطلب خدمات دولتی بودند، به منظور اثبات استعداد و صلاحیت خود لازم بود در آزمون‌های مختلفی شرکت کنند.

۱۶۴. گزینه ۲ درست است.

با گسترش قلمرو جمهوری رم، معلوم شد که قانون اساسی و نهادهای این جمهوری برای اداره سرزمین پهناور از کارآیی لازم برخوردار نیستند. از این رو در قرن اول قبل از میلاد، جمهوری رم بر اثر رقابت سرداران جاه طلب دچار جنگ داخلی و آشنازی شد. سرانجام اکتابویان بر رقیبانش غلبه کرد و تغییراتی در نظام حکومتی جمهوری رم به وجود آورد. در نتیجه این تغییرات، قدرت اجرایی در اختیار یک فرد به عنوان شخص اول مملکت قرار گرفت.

۱۶۵. گزینه ۴ درست است.

در دوره سلطه رومیان بر سرزمین فلسطین، حضرت عیسی(ع) در آنجا به تبلیغ دین جدیدی پرداخت. دین مسیحیت با وجود دشمنی و سخت‌گیری‌های شدید پیشوایان یهودی و حاکمان رومی به تدریج گسترش یافت و بر پیروان آن افزوده شد. دین مسیحیت در زمان امپراتور کنستانتین رونق بی‌سابقه‌ای یافت، زیرا این امپراتور خود به مسیحیت گروید و فرمانی صادر کرد که آزادی این دین را در محدوده امپراتوری روم تضمین می‌کرد.

جغرافیای ایران

۱۶۶. گزینه ۲ درست است.

در جغرافیای فرهنگی از روان‌شناسی، جغرافیای جمعیت از جمعیت‌شناسی و در کارت‌توگرافی از علم هندسه بهره گرفته می‌شود. صفحه ۳ کتاب دهم

۱۶۷. گزینه ۳ درست است.

احداث پل طبیعت در شهر تهران و تثبیت ماسه‌های روان در نواحی بیابانی بیان کننده محیط جغرافیایی است.

۱۶۸. گزینه ۱ درست است.

پایکوهها پر جمعیت‌ترین نقاط کشورمان هستند.

صفحه ۲۱ کتاب دهم

۱۶۹. گزینه ۱ درست است.

شکل نهایی ناهمواری‌های ایران مربوط به اوخر دوران سوم زمین‌شناسی و دوره کواترنر است.

صفحه ۲۲ کتاب دهم

۱۷۰. گزینه ۴ درست است.

کوههای البرز در جهت غرب به شرق امتداد یافته‌اند.

صفحه ۲۴ کتاب دهم

۱۷۱. گزینه ۳ درست است.

ارتفاعات زاگرس طی پنجاه سال اخیر به دلیل طغیان رودها و حمل رسوبات آبی و گسترش شهرهای متعدد در کنار رودها تغییر شکل یافته است.

صفحه ۲۷ کتاب دهم

۱۷۲. گزینه ۴ درست است.

به دلیل گسترش سیلان دشت‌ها در استان‌های لرستان و ایلام تغییر شکل دیده شده است.

صفحه ۲۸ کتاب دهم

۱۷۳. گزینه ۳ درست است.

گردنۀ آوج در قزوین، رشته‌کوههای جفتای در خراسان رضوی و خضرزندۀ در سیستان و بلوچستان قرار دارند.

صفحه ۲۸ کتاب دهم

۱۷۴. گزینه ۱ درست است.

منطقه مکران در جنوب استان سیستان و بلوچستان و اطراف چاله جازموریان قرار دارد.

صفحه ۲۹ کتاب دهم

۱۷۵. گزینه ۳ درست است.

امکان زراعت در جلگه ساحلی شمالی ایران در مقایسه با جلگه ساحلی جنوبی کشور بیشتر فراهم شده است زیرا شرایط آب و هوایی جلگه‌های ساحلی شمالی مطلوب‌تر از سواحل جنوبی است.

صفحه ۳۲ کتاب دهم

جامعه‌شناسی (۱)

۱۷۶. گزینه ۳ درست است.

معنادار بودن

۱۷۷. گزینه ۴ درست است.

ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی بعد از این که از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق پیدا کردند، پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی را ضروری می‌سازند.

۱۷۸. گزینه ۲ درست است.

«ارج گذاشتن به مقررات» کنش اجتماعی است و مجموعه پدیده‌های اجتماعی، جهان اجتماعی را شکل می‌دهند.

۱۷۹. گزینه ۳ درست است.

انتقال فرهنگ

۱۸۰. گزینه ۱ درست است.

«ارزش‌های اجتماعی» پدیده ذهنی و «فرهنگ» پدیده کلان است.

۱۸۱. گزینه ۱ درست است.

تمامی پدیده‌های اجتماعی، هویتی معنایی و ذهنی دارند.

۱۸۲. گزینه ۴ درست است.

بخش‌هایی که امکان تغییر بیشتری دارند و نقش حیاتی و اساسی ندارند.

۱۸۳. گزینه ۳ درست است.

هر نهاد اجتماعی، شیوه قابل قبول تأمین بعضی از نیازهای افراد را معین می‌سازد.

۱۸۴. گزینه ۲ درست است.

مردم شناسان

۱۸۵. گزینه ۴ درست است.

وظیفه جامعه‌شناسی، مطالعه جوامع صنعتی و شهری پیشرفته بود و مژدم‌شناسی به مطالعه جوامع ساده و ابتدایی می‌پرداخت.

۱۸۶. گزینه ۲ درست است.

از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی واحد رخ می‌دهد.

۱۸۷. گزینه ۴ درست است.

همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را طی می‌کنند. بعضی از آنها در این مسیر واحد پیشرفت‌های ترقه و بعضی عقب مانده‌اند.

۱۸۸. گزینه ۳ درست است.

فعالیت اجتماعی اعضای آن

۱۸۹. گزینه ۲ درست است.

غرب بعد از رنسانس یعنی جهان غرب چهارصد سال اخیر

۱۹۰. گزینه ۱ درست است.

به قدرت‌های فوق طبیعی قابل است - محصول انحراف پسر از فرهنگ توحیدی است - مانع شکوفایی فطرت آدمی می‌شود.

منطق

۱۹۱. گزینه ۴ درست است.

ذهن قوانینی دارد که به طور طبیعی از آن‌ها استفاده می‌کند و کار دانش منطق دسته‌بندی و توضیح این قواعد، برای بهبود استفاده از آن‌هاست.

۱۹۲. گزینه ۴ درست است.

تعريف، روشن کردن یک تصور مجھول به کمک تصورات معلوم است و عبارت گزینه ۴، وحی را تعریف کرده است.

۱۹۳. گزینه ۳ درست است.

«خانه» در عبارت به «خانه» شما بیایم، بر کل معنا دلالت دارد؛ در سایر گزینه‌ها دلالت لفظ بر معنا، التزامی یا تضمی است.

۱۹۴. گزینه ۳ درست است.

مشخص نیست که شعر کمال الدین اصفهانی در شهر اصفهان و به مناسبت قتل عام مغولان سروده شده یا این که مغولان در اصفهان قتل عام کرده و کمال الدین شعری در این باره سروده است.

۱۹۵. گزینه ۱ درست است.

«شیرین» در ترکیب «خواب شیرین» می‌تواند به معنای اسم شخص یا صفت خواب باشد.

۱۹۶. گزینه ۴ درست است.

آثار فلسفی این سینا» زیر مجموعه‌ای از «كتاب‌های فلسفی» و این هم زیرمجموعه‌ای از «كتاب غیرآسمانی» است. در سایر عبارات رابطه همه مفاهیم با یکدیگر عموم و خصوص مطلق نیست.

۱۹۷. گزینه ۲ درست است.

رابطه میان هر یک از مفاهیم «کشور»، «استان» و «شهر» با دیگری، تباین است.

۱۹۸. گزینه ۲ درست است.

نسبت میان «ب» و «ج» عموم و خصوص مطلق است.

۱۹۹. گزینه ۲ درست است.

یک راه تعریف کردن، تعریف از راه بیان وجوده تشابه و تفاوت آن با سایر چیزهای است که اگر این وجوده، به ذاتیات مفهوم مربوط باشد، تعریف، نوعی تحلیل مفهوم خواهد بود.

۲۰۰. گزینه ۱ درست است.

تعریف ارائه شده، اعم از آینه است؛ زیرا در آب و اشیای صیقلی نیز می‌توان خود را دید.